

Franco Costa
Cèntu pinzèri

Introduzione
Sebastiano Maggio

c.u.e.c.m.

www.cuecm.it

Ddidicàtu o' làtru

Si quarcùnu
arròbba
'stu libbru
s'arricurdàri
ca 'i pinzèri ddi l'àutri
non s'àn'a pigghiàri.

Cci nn'è bbelli
cci nn'è brutti
scunchiurùti
lònghi e curti
... ma su' tutti urigginàli:
nun cci nn'è ca sunu uguàli.

PP'ACCUMINCIÀRI A CAPÌRI...

1 1 1

1 1 1

1 1 1

1 1 1

1 1 1

1 1 1

1 1 1

1 1 1

CI PIRMÈTTI?... M'APPRISÈNTU...

Ma...

vossìa cu' iè?

Iù sùgnu

'u nipùti

ddi chìddu ca

si maritàu cc'a sòru

dd'u cugnàtu

dd'u nànnu

dd'o figghiàstru

di Don Ciccìuzzu... 'u so' parènti.

Ah... sì...

tàntu piaciùri 'i canuscilla!

PINZÀTI TÙTTU CHÌDDU CA VULÌTI...

*P.S. ...tantu è sèmpri 'a cintèsima pàrti ddi chìddu
ca hàia pinzàtu iù!*

SÈMU PRÒNTI

Sèmu prònti?
Unu
ddù
e trì...!
Vèni ùnu
e m'addumàna:
«prònti a fàri cchì?»

SÀNTI MÀNU

Si ghèti 'n Chièsa
nun priàti
A' matina
nun mangiàti
Non lavàtivi li mànu
e
carìzzi
nun nni dàti...
masannùnca
'i vastunàti
'e vòstri amìci
còmu 'i dàti?

'NA TUPPULIÀTA

Tùppi-tùppi!

Cu' è?

Sùgnu iù...

Macàri iù,
bonanòtti!

'U RRALÒGGIU

Nun è veru
ca 'u rralòggiu
dici sulu «ticchi-tacchi».
Si su' 'i sètti ddi matìna
dici «*prèstu, a travagghiàri!*»
Si è l'ùna o l'òttu 'i sira
dici «*sùbbitu! a mangiàri!*»
'A lancètta dd'i minùti
fa li cìrculi pirfètti
e 'a lancètta dd'i secùnni
... 'nd'o rralòggiu miù nan c'è.

Quànnu c'è l'ùra liàli
lu rralòggiu si siddìa:
ìddu è giùstu... e s'ha sfasciàri:
chìsta è pròpriu camurrìa!

Vòli diri 'a virità
ma c'è 'a liggi ca 'u custringi
a giràri munzugnàru
a mittìrisi cuntràriu
all'uràriu ppi davèru
all'uràriu ddi lu sùli
alla liggi naturàli
ppi la quàli l'òmu d'òggi
lu rispèttu abbannunò.

'A SICARÈTTA

Ti dicitu tanti còsi
ti 'ngiuriunu
t'abbruscìunu
ti ièttunu
e ti scafazzunu cch'i pèdi...

e tu
ti fai diri tanti còsi
ti fai 'ngiuriàri
ti fai abbruscìari
ti fai ittàri
ti fai scafazzàri...

però
ti fai accattàri sempri cchiù cara
e china còmu si'
ddi catràmi
ddi nicutìna
e ddi dròga,
senza diri nenti
senza 'ngiuriàri
senza abbruscìari
senza ittàri
e senza scafazzàri
'i fùtti a tutti pàri
pàri pàri pàri pàri...

TÙTTU 'U MÙNNU È PAÌSI...

Roma:

tànti còsi...

palazzìni e culunnàti

ambasciàti e ministèri

stràti làrghi e rristurànti

a dicìni

a cintinàra.

Tanta ggènti ppi la via

ca ti pàrra in italiànu

e turìsti sfacinnàti

ca non sànu tu cu' si'...

C'è vicìnu a la stazziòni

'na carròzza ccu 'n cavàddu

ca ppi fàri dd'u bbisògnu

làva 'a stràta a tinchitè.

Ora iù 'ddumànnu e dïcu:

chìstu armàli ineducàtu

è rrumànu... o è di ccà?

'U PINZIUNÀTU

'U pinziunàtu
sta 'ssittàtu
e 'ccumìncia ad aspittàri
'dda signùra
so' cummàri
ca s'u vòli trasportàri
'ndi lu règnu ddi li siri
ùnni nun c'è nenti 'i fàri
nun c'è nenti cchi vidiri
nun c'è màncu 'i travagghiàri
ùnni màncu po' sapìri
si putìssi arriturnàri
'nti la terra ppi vidiri
su c'è sempri
a gguvirnàri
tanta ggenti
ca duvìssi
pinziunàta addivintàri.

PPI 'NGIGNÀRI 'NA MATÌTA

Ppi 'ngignàri 'na matita
iù nan firmu 'na cammiàli
scrìvu chistu me' pinzèri
iù nan càvu l'òcchi a nùddu
scrìvu chistu me' pinzèri
iù nan fàzzu nùddu cuntu
scrìvu chistu me' pinzèri
iù nan 'mmentu littri d'ùci
scrìvu chistu me' pinzèri
iù nan scrìvu li cuntràtti
scrìvu chistu me' pinzèri
Na' mi mettu a ddisignàri
scarabbòcchi na' nni fàzzu
Brutti-còpii di diplòmi?
Belli-còpii ddi cunnànni?
...forsi è mègghiu nun parrànni...
scrìvu chistu me' pinzèri:
Quant'è bbèdda 'na matita
ca pirmètti ddi parràri
senza 'a vùcca mai rapèri
né sputàzza cunzumàri...
'A sputàzza è assài prizziùsa
sèrvi sulu ppi sputàri
ppi sputàri 'nti la fàcci

ddi cu iè ca sàpi sulu
la sputàzza cunzumàri
e passàrisi lu tempu
tutti l'ùri a parrasciàri
nan trovànnu lu curàggiu
di pigghiàri 'na matita
e mittìrisi assittàtu
finarmènti a rraggiunàri
e lassàri sòrchi fùnni
ddi li pròpri so' pinzèri.

L'ARTISTA

'N ballirinu
si m'isi a cantari.
V'nni 'n pitturi
e cci rissi:
«'U sàpi ca lei
nun sàpi sunàri?!»

CARNIVÀLI

Carnivàli
tempu arrèri
era vistùtu
'nti li mòdi cchiù curiùsi
e lu pòpulu 'u 'spittàva
chìnu ddi ràn cuntintizza.

Quànnu ìddu appòì arrivàva
ognadùnu surridèva
lu taliàva
lu squatriàva
e d'e rrìsi si turcèva.

Ma lu tempu òra cangiàu
senza màschira né rìsu
senza vesti acculuràti
resta fermu
e tìsu tìsu
ccu cravàtta
e cc'u gilè
tuttu bbèddu e allicchittàtu
'ndi 'mudèrnu e rànni ufficiu.

Carnivàli
cchi piccàtu!
t'appizzàsti amìcu miu!
Ma

si tu vòì arrimidiàri
nan campàri tuttu l'annu
resta sùlu 'ndi frivàru
e ppòì pàrti
vài 'n crucièra
...cu' lu sàpi si lu sùli
e d'a 'stati lu calùri
non ti fànu arricurdàri
vècchi tempi ddi 'na vòta
e ti fànu arriturnàri
bbèddu
allègru
e spinziràtu...?
Cchi nni dici
Carnivàli
è lu càsu ddi tintàri?

PUÈTA DDIPLUMÀTU

Vossignurìa vostra è ddiplumàtu
puèta scunchiurùtu e pàzzu scatinàtu
E tutta 'sta giurìa ca a vvùì ha ggiudicàtu
s'affrùnta a cunfissàri
ca 'u cùlu s'ha stuiàtu
cch'i vostri puisii e 'i vostri riturnèlli
cch'i vostri sturnnillàti...
E tutti ddi 'mbicilli
c'anà pirdùtu tempu
a lèggiri ddi scrìtti
di scèccu còmu a vùì
cchiù bbèstia addivintànu
fètu arricugghiènu
nènti vadagnànu
e o' 'nvèrnu si nni iènu!

E vùì

siti cuntèntu ddi 'stu ràn risultàtu
ddi tuttu 'u bbèddu 'nchiòstru
c'aviti cunzumàtu?!

Cuntèntu sùgnu, sì!

Mi dispiàci sulu

ca o' 'nvèrnu avìss'a vvìdiri

'i membri d'a giurìa...

macàri picchè ddà

lu crastu diavulùni
nan vùnni né profùmu
e màncu ddiddittì
ppì profumàri l'ària
ca 'i rànni cirivèddi
avìssiru 'mpistàri
sapiènti a comu su'...

'U SÒNNU

'U sònnu è 'n pinzèru
ca na' è mai disturbàtu
ddi l'àutri pinzèri
ca na' è mai 'ntussicàtu
ddi lu sònu dd'i campàni,
ca na' è cchiù mascaràtu
ddi tùtti li paròli
ca 'a nostra vùcca dici
macàri su nan vòli...

E tutti 'i tiurì
ddi tutti li scinziàti
ca 'ccùcchianu paròli
'nvintàti e rricircàti
su' tutti
... 'u pòzzu diri?
su' tutti gràn minchiàti!

DDIDICÀMINI TRÈNTA SECÙNNI

Unu... dùi... trì
quàttru... cìncu... sèi
sètti... òttu... nòvi...
dèci... dùdici...
trìdici... quattòrdici... chìnnici
m'áva scurdàtu 'u ùnnici'
(capàci ca s'affinnù!)
sìdici... diciassètti... diciadòttu
diciannòvi... vinti... vintùnu
vintirù... vintitrè... vintiquàttru
vinticìncu... vintisèi... vintisètti...
bàsta! m'astancài!
Ma
ad ògni mòdu:
tànti ràzzi!

TUTTI PAZZI CÒMU A MMÌA

Sùlu 'n pàzzu còmu a mìa
si putèva cimintàri
a scrìviri tutti 'nzèmi
còsi làrii e còsi bbèddi
ppi stunàri 'i cirivèddi
ppi cunfùnniri 'i pinzèri
dì quarcùnu ca ppi càsu
putìa èssiri tranquìllu
'nt'a so' pàci e senza pèni
e risòlviri 'i prublèmi
ca la vita n'addumàna
tutti 'i nòtti e tutti 'i iòrna...

Lu sapiti cchi vi d'icu?
non liggiti nenti cchiù
ddi 'sti pàggini sfasàti
masannunca vùì currìti
lu pirìculu trimèndu
ca ppi càsu addivintàti
tutti pazzi còmu a mmìa
e la testa vi furria
'a rraggiùni v'abbannùna
v'accumìncia la sfurtùna
'n pìsu rànni vi cummògghia
e lu còri pòi vi pìgghia

vi lu ferma a ppìcca a ppìcca
finu a quànnu 'i vòstri aricchi
nun lu sèntunu cchiù battiri
e vùì mancù avìti 'u tèmpu
ddi mittìrivi curcàti
lònghi lònghi stinnicchiàti
'ndi 'n tabbùtu ddi villùtu
ccu li mànu già 'ncruciatì
tìsi
frìddi
e senza vìa,
ma ccu l'òcchi sbalancàti
pp'arridìricci 'nd'a fàccì
a 'ddi pòviri stunàti
ca si crìdinu 'i campàri
sùlu picchè stànu additta
picchè ciàngiunu ccu l'òcchi
non sapènnu ca la vita
è 'na spèci ddi risàta
è 'na spèci ddi 'mbriacàta
è 'na spèci ddi futtùta...!

VULÌSSI CAMPÀRI

Vulissi campàri picchè 'a vita è bbella
vulissi campàri picchè cci si' tu
vulissi campàri picchè c'è 'u sùli
vulissi campàri picchè c'è 'u màri
vulissi campàri picchè c'è l'amùri
picchè c'è 'u fòcu

l'acqua

l'aciddùzzi ca càntunu

'i pìsci ca nàtanu

'i vinnitùri ca grìdunu

l'amìci ca mi pènzunu

'i piccirìddi ca jòcanu...

E 'nvèci càmpu

ppi 'spittàri 'a mòrti

càmpu ppi non dàri sàzziu

a tutti li nnimìci ddi la vita

càmpu p'accucchiàri sòrdi

càmpu ppi 'mbrugghiàri

càmpu ppi non priàri

càmpu ppi non gudìri

càmpu ppi mangiàri, fùttiri e durmìri

e ogni tàntu

ma raramènti...

travagghiàri.

NIVURÙMI

TÙTTI BBÒNI SÙNU... MA...

'Amìcu
è bbònu ppi parràri
'a dònna
è bbòna ppi ghiucàri
'u scèccu
è bbònu ppi tiràri
'a màtri
è bbòna a parturìri
'u pàtri
è bbònu ppi pavàri
ma 'a testa
è tìnta ppi pinzàri...

PUISÌA

'Na puisìa
'na fantasia
quàttru paròli
'n'anticchia 'e tempu
ppi scrivilla
'ntì la notti
    Quàsi 'nu svàgu
    'nu capricciu
    'a sfantasiàta
    ddì 'na testa
    ccu 'n cirvèddu addummisciùtu
        E siccòmu li nuttati sùnu tanti
        e siccòmu 'a vita nòstra è tròppu lòngha
        e siccòmu lu bbisògnu ddi parràri
        nun è còsa ca si ferma ppi cumànnu
iù mi mèttu ògni sira
a tavulinu
ccu 'na pinna
'n fògghiu 'i carta
e scrìvu,
scrìvu...
scrìvu...
finu a quànnu m'addummìsciu
    ...pòi

a' matìna
quànnu fàzzu culazzioni
lèggiu e rridu:
«cchi minchiàti, màtri mià!
...non scrìvu cchiù!»

© 2008 Cuecm - Via S. Maria, 10 - 00187 Roma - Tel. 06/498101 - Fax 06/498102 - Email: info@cuecm.it - www.cuecm.it

CCHIÙ TRÌSTI 'I D'ACCUSSÌ... SI MÒRI!

Sùgnu mòrtu e nun ci crìdu
fàzzu l'òrbu, ma cci vèdu
sùgnu fèrmu
e gìru
gìru...

cci hàiu 'a sítì, ma non vivu
m'addivèrtu e mi siddiù
mùtu mùtu parrasciù

Iù pussèdu tàntu 'i còri
iù pussèdu 'n cirivèddu
iù pussèdu 'u munnnu sanu
però sùgnu assài puurèddu
picchì 'u munnnu nun è mùtu
picchì 'u munnnu si nni iù
picchì 'u sùlì s'astutàu
e lu màri s'asciucàu
e 'u me' còri si firmàu
la me' vucca mi siccàu
lu me' stòmacu vunchiàu
la me' mànu si rapiu
e mài cchiù s'arrichiudù.

SÈNZA 'E MÌA

Si iù

campàri

putìssi

sènza 'e mìa

fùssi

l'òmu cchiù filici dd'u criàtu!

'A FÒSSA

Nìcu nìcu
mi sfurzàvu
ddi inchìri 'na ràn fòssa
bèdda fùnna 'ntì la spiàggia
carriànnu tutta l'acqua
ddi lu màri
ca putèvu carriàri
sùtta 'u sùli
avànti e arrèri
ccu gràn sfòrzi
ddi murìri.

Ma

'nd'o tèmpu ca turnàvu
tùtta l'acqua scumparèva
e vacànti sèmpri era

la gran fòssa 'nti la rrìna.

Sùgnu rànni e cùrru ancòra
màri
fòssa
fòssa
màri
tùttu 'u jòrnu avànti e arrèri
Ma ormài mi cumminci:
lu me' sicchiu nun è grànni

nun c'è acqua ca cci bbàsta
e macàri ca bastàssi
lu me' tèmpu ormài finiu
'a me' vità si nni ù
e la fòssa è sèmpri ddà...

C'ERA E NUN C'È CCHIÙ

Ppi natàri
bàsta sùlu
nun pinzàri ca s'annèa.
Ppi gudìri
bàsta sùlu
nun pinzàri ca si mòri.
Ppi spusàri
bàsta sùlu
nun pinzàri a la famìgghia.
C'èra ùnu
ca natàu
ca gudìu
ca si spusàu...
òra chistu nun c'è cchiù.

'U PIACÌRI DDI MURÌRI

Nènti ddèbbiti pavàri
non vidìri cchiù 'a mugghièri
n'accattàri cchiù 'a binzina
...e ppòì 'a màchina 'mmuttàri
Nun pinzàri cchiù e' dduttùri
ca ti pònu fàri 'a pèddi
Non sintìri lu dulùri
ddi li còrpa ca ti pìgghi
Non vutàri schèda jànca
N'acchiappàrisi ccu tùtti
Non liggìri cchiù Vangèli
Non vidìri a la ttivvù
cèrti fàccì ddi 'alèra
Non parràri a cu' non sènti
Non ballàri a carnivàli
e 'ppòì a Pasqua diiunàri
Non passàri cchiù nuttàti
senza sònnu mai pigghiàri
Stàri senza travagghiàri
e vùì tùtti «ddà» aspittàri...!

L'URTIMA SPIRÀNZA

Lu bisògnu ddi vidìri
lu bisògnu di parràri
lu bisògnu di durmìri
lu bisògnu di mangiàri
nun è còsa ca si pèrdi
ccu la vùsta d'i bbiddizzi
ccu discùrsi lònghi lònghi
ccu nuttati di durmùti
o ccu piàtti ddi spachètti
sàrsa virdi e mulingiàni...

'Sti bbisògni
còmu dirì...
su' 'na còsa ca c'è sèmpri,
ddisidèri fòrti e vùvi
ca t'acchiàppanu la mènti
speciarmènti si non pàrri
si non dòrmi
o si non vidì...

Si non mangi?
Nun fa nènti!
C'è 'a spirànza ddi murìri
e...
bbisògni nun sintìri!

'U CANTASTÒRII

Vinìti, vinìti!
ascutàti!
Taliàti lu quàtru
ddi 'n òmu
ca pèrsi lu fòcu
ddi 'n òmu
ca pèrsi la vèsta
ddi 'n òmu
ca pèrsi lu sciàtu
ddi 'n òmu astutàtu
ddi 'n òmu annurvàtu
ddi 'n òmu stancàtu...
'Na stòria vi cuntu
ca è fatta ddi nènti:
ddi jòrna scurùsi
ddi 'stàti friddùsi
ddi còri vacànti
ddi vèta 'mmazzàta
ddi nòtti 'nzunnàta
ddi stidda cascàta
ddi fèsta finùta...
Vinìti, vinìti!
ccu l'òcchi taliàti
c'aricchi 'scutàti

cch'i mànu stringìti
'stu nènti c'arrèsta
ddi 'n mòrtu vivènti
ca pàrra e nun sènti
ca scìnni... e 'ppòi scìnni
cumpàri e scumpàri
nun sàpi cchi fàri
nun sàpi cchi fàri
nun sàpi campàri...

SCÒLA-GUÌDA

'A pricidènza
è
ddi cu'
vèni d'a dèstra
...e iù
sùgnu
a
mànu
mànca!

PÈZZU 'I BBÈSTIA E RITARDÀTU!

Tuppuliài... (tup...! tup...! allèggiu allèggiu)

Non mi rapènu.

Dètti 'n càuci 'nd'a pòrta

e lu pèdi mi rumpìi.

«C'à quarcòsa non funziòna»

iù pinzài.

Sì

difatti

avìa scurdàtu

di mittirimi li scàrpi

...pèzzu 'i bbèstia e ritardàtu!

A MMÌA STÌSSU

'Nti l'uccasiòni
d'u to' cumpliànnu
iù ti vògghiu auguràri
di picca campàri
sàngu ittàri
d'a vùcca e d'u cùlu
e gghìri a finìri
mangiàtu d'e vermi
ca tutti cuntènti
s'allìmanu 'i denti
e ccu 'n pàru d'ucchiàli di sùli
furchètta e cutèddu
'nt'o to' tabbutèddu
ti fànu cchiù bbèddu
cchiù bbèddu di rrè
viscòtta e bafè
cchiù bbèddu 'i so' figghia
viscòtta e minìghia...
Sùlu accussì
cci 'a pòi finìri 'i dilliriàri
cantàri e sunàri
Sùlu accussì
cci 'a pònu finìri di rumpèri
parràri e parràri

e nenti cchiù diri
ma sùlu gridàri
«Piccàtu! Piccàtu!
Piccàtu ca è mòrtu!
Piccàtu ca è mortu a cinquant'anni!
...non putèva murìri a du' anni?!»

†

LU PIACÌRI DI 'NZUTTÀRI A QUARCÙNU
CA MAI TI PO' QUIRILÀRI

Va' 'ffa' 'ncùlu
Francu Costa!

DISCURREMU ANTICCHIA

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

'NA PIRSÙNA GINIRÙSA

Una a ttìa
e ùna a mìa...

Dùì a tìa
e ùna a mìa

Trì a tìa
e nènti a mìa...

«Vàrda quàntu è gginirùsu!»

iù pinzài

e ppi càsu

addumannài:

«cchi cuntàti?»

Chiddu stètti fèrmu anticchia

e arrispunnù:

«timpulàti!»

UNU, DDÙL... E TRÌ: SCIÙSCIA!

Unu mintirèmu
ca campàssi uttant'anni
fistiggiànnu
sèmpri
sèmpri
ccu la torta e li cannìli
ha 'stutàtu
'nt'a so' vita
DUMILACINCUCENTU... e rùtti cìri
Vàli a dìri
ca ha fàttu
lu travàgghiu 'i 'n saristànu
ca ppi 'n'annu e mènzu cìrca
ha sciusciàtu
ppi 'stutàri
quàttru cìri
ddi la Mìssa
dd'a matìna...
matimàtica ddivìna!...

TIRMINULUGGÌA PIDÀLI

A ppèdi
all'impèdi
a quàttru pèdi
lèviti ammènz'u 'i pèdi
sèmu pèdi-pèdi
hài 'u pèdi lònghu
cu' cci hàvi 'i pèdi chiàtti nan fa 'u surdàtu
ccu 'n pèdi 'nt'a fòssa
'n pèdi ìntra e 'n pèdi 'i fòra
arraggiunàmu cch'i pèdi
ti pìgghiu a pidàti
e ti pidù
ccu quàttru pidalàti!

A' FÈRA

Milli liri!

No!

Cìncu mìla!

No!

Dèci mìla!

No!

Cèntu mìla!

No!

'na sugghiàta 'i vastunàti (*dittu allèggiu allèggiu*)

Voss'a tèni...

aggiudicàtu!

'RRACCUMANNÀTU DDI FÈRRU

(la scena si svolge in un bar non troppo elegante)

Aahuu!... m'arriccumànnu:

'n cafè bbònu

ca chistu

è

amìcu mèu!

ESERCÌZZIU

Pruvàti a dìri
tanti vòti
Non crìdu!
non crìdu!
non crìdu!
non crìdu!
non crìdu!
...Finirà ca cci criditi

SPIRIMÈNTI

Vivi 'na tazza 'e cafè c'abbrùscia
e 'ppòi t'allicchi 'n cònu ggilàtu
Màngia lu pàni cc'alivi cunzàti
e 'ppòi 'na fèdda ddi pìsci spàtu.
S'u to' stòmacu funziòna
tutti còsi miscilàti
ddòpu circa dèci ùri
dd'o to' cùlu su' cacàti!

RÌDI! RÌDI! RÌDI!

Si t'abbràzzunu
si ti prèinu
si ti vàsunu
si ti òdianu
si ti spùtunu
si t'ammàzzunu...

rìdi!

rìdi!

ridì!

...e vidi ca
cu' t'abbrazzàva
òra ti òdia
cu' ti priàva
òra ti spùta
cu' ti vasàva
òra t'ammàzza
cu' ti odiàva
òra ti òdia
cu' ti sputàva
òra ti spùta
e cu' t'ammazzàva
non ti vòrrica!

SENTI BBÈDDU...

Senti bbèddu
vèni ccà.
M'ù facìssi tu 'n favùri?
Vidi a chìddu ccu l'ucchiàli?
Iù ti rùgnu millì liri
si cci vài vicìnu a fàri
'na pirnàcchia supraffina...
però appòì
ti nn'ha scappàri!
E ppi càsu
si quarcùnu t'addumàna:
«cu' ti dètti 'sti dinàri?»
dìcci ca vinnìsti... 'n vèrsu.
Picchè nò?
Non ti piàci?
Sì quarcùnu non ci crìdi
vòl'addìri ca è curnùtu
e nan sàpi quantu sòrdi
sì putèva vadagnàri
sèmprì a fùria 'i fàri «mbèe!»
E, lu sài
lu sài picchi?
Ppi 'n sapìri spirnacchiàri!

AVVISU CUMMIRCIÀLI

Cercu amùri et amicizzia
òffru tanti ràn pidàti
Iù vi pàgu ppì cuntànti
ppi non stàri 'ndibbitàtu
Vùì la merci
'a cunsignàti
fra cent'anni ...s'u vuliti
Ppi trattàri chistu affàri
basta ca tilifunàti
quannu màngiu,
quannu dormu,
quannu sònu la chitàrra
e...
Fòrza, genti!
cch'aspittàti?!

MUSICÀNTI

Musicànti, musicànti
cchì cci sòni ppi la gènti
ca ti vàrda e non ti sènti
c'avi 'aricchi 'ntuppatèddi
e 'n cirvèddu sùrdu-mùtu
ca non sàpi mai capìri
si lu *Do* lu *Mi* e lu *Re*
su' parènti ddi lu *Si*
e si 'a chiàvi ddi viulínu
sèrvi ppi grapìri 'u còri
o ppi mègghiu spalancàri
lu cancèddu ddi 'na villa
ccu li pàrmi
'n fàcci 'o màri...

Musicànti, musicànti
nun è mègghiu ca t'azzitti
e ti metti ddi la pàrti
ddi la gènti ca non sènti?
'Ccussì sùlu pòi gudìri
dd'o silènziu ddi lu mùnnu
'ccussi sùlu pòi pinzàri
la to' mùsica bbiàta
e tiniratilla strìtta strìtta
'nd'a to' testa smiduddàta.

Musicànti, musicànti
accumìncìa 'sta sunàta
dàmmi la tunalità
ca t'accòrdù 'n chitarràta.

ALLÈGGIU ALLÈGGIU

Aspèttta 'n mumèntu
ca ggìru di ddòc'abbànnna...
Và bbèni
tìra 'u lìnzòlu
adàggiu...
sì, accussì!
No...
'a mànu di ccà...
E òra
giràmìni di ddà bbànnna
Allèggiu!
allèggiu
ca cci sèmu
Eccu
ahhhh! Trasìu!
E òra
dàmmi
'u cummògghiu
'i chiòva
e 'u martèddu!

CU' CERCA NUN TRÒVA

Iù sùgnu 'u dduttùri...
Iù sùgnu 'u prufissùri...
Iù l'avvucàtu...
e Iù 'u 'ngignèri...
Iù sùgnu 'u cavalèri...
e Iù sùgnu l'onorèvuli...
e Mì so' capitàn (*trattasi ddi furastèri*).
    Scusàti tutti pàri
    ma iù circàvu sùlu
    'n signòri ppì davèru
    ca nun è certu ccà!

ANTICCHIA DDI FILUSUFÌA

www.cuecm.it

PINZÈRI FISSU

'U mumèntu ddi la mòrti
dùra tutta la me' vìa
e
'u mumèntu ddi la vìa
dùra quàntu 'a giuvintù.

'A CÒSA CCHIÙ BBÈLLA

'A còsa cchiù bbèlla
dd'a vita
è
'na mòrti subbitània!

TRATTÀTU DDI FILUSUFÌA

Cu' càmpa
mòri...
e
cu' mòri
nun càmpa cchiù...

'A VÌTA È ADACCUSSÌ

Si nàsci
si crisci
si sòffri
si patisci.
Si gòdi
si màngia
si mòri,
ma...
non s'abbrivisci!

'A 'NZALÀTA

Quàttru stiddi
antìcchia 'e màri
'na paròla dùci dùci
quàrchi mètru 'i cuntintizza
mènzù chilu ddi sturièlli
pòchi nòti ddi viulinu
'na vuccàta 'e vinu bbònu
e ddu' òcchi rànni e tùnni
dd'a cchiù bbèdda picciuttèdda

Ora

tuttu arriminàti
ccu 'n'apòcu ddi vilènu
e sirvìti a li 'nvitàti
d'intra 'n piàttu d'òru finu
Si quarcùnu assàggia e spùta
nun è cèrtu buongustàiu
Ma si assàggia e dòpu mòri
vòli dìri ca èra 'n'òmu
vòli dìri ca 'a 'nzalàta
èra pròpriu ppi davèru
(non rridìti!)
èra pròpriu ppi davèru
'na 'nzalàta chìna 'e vità!

STRÀNU... MA VÈRU!

Lu
cinquantèsimu
pinzèri
non
àia
'rrinisciùtu
a
pinzàllu!

'N'ANTICCHIA DDI PACENZA

Aspètta
òra no
cchiù tàrdu
appòì
quànn'addivènti rànni
quànnu travàgghi
quànnu ti marìti

..... (puntini puntini)

cci 'av'a pinzàri prìma!

FÒRZA, CANTÀMU!

Fòrza, cantàmu!
cantàmu a la vita
cantàmu a la màtri
cantàmu a lu pàtri
cantàmu a li ddèi
cantàmu
cantàmu...

Fòrza, stunàmu!
cantàmu a li làtri!
cantàmu 'e nnimìci
lassàmu l'amìci.

Cantàmu e sunàmu
sunàmu 'i campàni
sunàmuli a mòrti...

A mòrti lu pàtri!

A mòrti la màtri!

A mòrti li ddèi!

A morti la vita!

E fòrza, cantàmu!
cantàmu!
cantàmu!

EPITÀFFIU

Quann'èru vïvu non ciangìi a nùddu
e quannu mòrsi
nùddu mi ciangiu...

ÌU RESTU 'MMURTÀLI
SI CHÌDDU CA PÀSSA
SI FERMA
MI LÈGGI
E
QUÀNNU ARRINCÀSA
SI MÈTTI 'NT'A TESTA
'I PASSÀRI 'NA SÌRA
DDI RÀNNI ALLIGRÌA
BALLÀNNU
ARRIDÈNNU
MANGIÀNNU
E CANTÀNNU
PICCHÌ...

Quann'èru vïvu non ciangìi a nùddu
e quànnu mòrsi
nùddu mi ciangiu...

'A CURSA URGANIZZÀTA

Fìciru 'a gàra
'a pacènzia
'a salùti
'i ricchizzi
'a tranquillità
l'amùri...
e 'ccussì ddi sèchitu
c'èrinu tùtti
tuttu 'u grùppu
o' cumplètu.
C'èrinu macàri
l'amicizzia
'i bbiddizzi
e l'unistà...
Cu' avèva 'na bricichètta
cu' èra cc'u scèccu
cu' s'ava pigghiàtu l'aerioplànu
'na màchina 'e cùrsa
rùssa
'i pàttini a rutèlli
'n pàru 'i scì.
Ah! Ah!
C'era macàri
quarcùnu ca

s'ava fàttu 'ppizzàri
du' àli 'nd'a carìna
ppi parìri cchiù bbèddu...
Cu' sciddicàu
cu' 'ntappàu
a cu' iè ca si cci rrùppiru 'i frèni
cu' si stancàu (e s'arritiràu)
ùnu scuppiàu.
Chìddu cc'u scèccu...
non nni parràmu...!
'U scèccu arragghiàu
tussiu
stranutàu
sbadigghiàu
si cuccàu
e cci dissi 'o so' patrùni:
«Non mi rùmpiri 'i cugghiùni!
Sùgnu fàttu ppì rragghiàri...
non mi fàri gariggiàri!»

'A BBÙMMA ANCÒRA N'HA SPARÀTU

Quànnu
'a
bbùmma
è
gròssa
'a
mìccia
ha
èssiri
lònga

CHIDDU CA DÌSSI GIOACCHÌNU

Si quàrchi còsa
s'ha fàri
'nd'a vita
s'ha fàri
quànnu ùnu è vìvu!

CÒSI DDIFFÍCILI

www.cuecm.it

www.cuecm.it

www.cuecm.it

www.cuecm.it

www.cuecm.it

www.cuecm.it

'A CCIÀPPA

'A cciàppa
è
'na còsa
ca cci pòi mèttiri
'na bbuttigghia d'avànti
e 'n'àutra d'arrèri
ppì fàlla stàri additta
e
non cascàri.

CCHI ÙRA SÙNU?

Ppì piacìri
m'u dīci cchi ùra sùnu?
N'o sàcciu
Ma picchì...
'u rralòggiu nun cci ll'avi?
Sì
'u rralòggiu è ccà
ma l'òcchi
m'i 'nnurvànu...

CCU 'N CÒRPU DDI ZZAPPÙNI

'Na màcchia ddi lardìca
àva crisciùtu
prutètta sùtta 'a frùnna ddi 'n'arànciu.
C'èra macàri ddà 'na marghirìta
'n'antìcchia d'acitàzzu
e nènti cchiù.
Vivèvanu cuntènti ddi la vita
e ghièrunu filìci
anzèmi adaccussì.
Ma
a 'n cèrtu pùntu
arrìva 'u cuntadìnu
e
'a mùta 'a mùta
ccu 'n còrpu 'i zzàppa
'a tèrra arrivutò.
Siccànu tùtti còsi
siccàu macàri 'arànciu
e lu viddànu mài
scupèrsi pirchè fù...

'U VÈNTU SCIUSCIÀVA

'U
vèntu
sciusciàva
'a parrùcca 'bbulàva
'n curnicchiu
spuntàva
d'a testa pilàta
«Sciùscia cchiù fòrti!»
gridàva l'amìcu...

E
allùra
'u vèntu
si calmàva
lu còrnu criscèva
l'amìcu
currèva e cascàva
e 'u còrnu
si rumpèva
mèntri
'u vèntu
sciusciàva
cchiù fòrti ddi prima...

'U RE D'A SOCIETÀ

Taliàti 'n quàtru tùttu jàncu
e fissàtivi 'nt'a mènti
'n pùntu jàncu
'nt'o quàtru jàncu
'ppòi
taliàti 'n quàtru nìvuru
e fissàtivi 'nt'a mènti
'n pùntu nìvuru
'nt'o quàtru nìvuru
ddòpu 'n minùtu
pruvàtivi a truvàri
'u puntu jàncu
'nt'o quàtru jàncu
e 'u puntu nìvuru
'nt'o quàtru nìvuru...
Si cci arriniscìti
sìti 'u re d'a società!

BBATTÀGGHIU STRUDÙSU

A Pàsqua ddi l'annu novànta
'a campàna sunàu
e 'u bbattàghiu 'ntappàu
'nt'a testa
di 'n bràvu carùsu
(ancòra murvùsu)
ca fèrmu aspittàva
d'avànti a la chièsa
la so' carusidda
ppì stàri
'n minùtu e tantìchia
ccu ìdda
ppì dàricci 'n ciùri
parràri d'amùri
sugnàri palàzzi
famìghia
e figghiùzzi
òva di Pasqua
e fèsti 'nt'a chiàzza...

Allùra
'u bbattàghiu 'ntappàu
arribbuffàu
e arrèri turnàu
anticchia ammaccàtu

d'accàpu appinnùtu
'nti la campàna
filici
ca si rimìsi cuntènta
a sunàri
ppi Pasqua di l'annu novànta.

'U VISTÌTU D'A STASCIÙNI

No cchi c'èntra...
non putèmu cuntinuàri!
Iù non pòzzu sèmpri stàri
cc'u vistìtu d'a stasciùni.

Era bbèllu quànnu 'u sùli
si vidèva all'urizzònti
quànnu càudu facèva
e 'na nùvola 'nd'o cièlu
nun la si putìa truvàri.

Mèntri òra
ccu 'stu friddu
ccu 'stu vèntu
e ccu 'st'acqua ca s'annèa
iù ppi fòrza m'hàia cangiàri
e 'u vistìtu d'a stasciùni...
tèni ccà
vàllu a ghittàri!

'U MUSÈU

Quànnu tràsi 'nt'o purtùni
pìghia prèstu a mànu manca
c'è 'na scàla ritta ritta
ca ti porta 'o prìmu piànu.
Si l'uscèri t'addumàna
lu biglièttu ppi trasìri
dìcci ca... ti m ànnu iù.

Ppi vidìri lu musèu
accumìncia d'o salùni
tuttu giàllu appitturàtu
cc'a finèstra 'ntì lu tètту
e 'n camìnu 'mmènzु 'a stànza.

Vàrda sùpra 'u cantarànu
c'è 'mpagghiàtu 'n prufissúri
'ppòi tantìcchia ammèri ddà
'nti 'na iàrgia tùtta d'òru
sta chiudùta 'a libèrtà.

Ràpi 'a iàrgia e pàssa avànti
c'è 'na stanza... sènza nènti.

Si ti fermi e tali bbònu
pòi vidìri tanti còsi
pòi vidìri rànni amùri
pòi vidìri l'amicìzzia
pòi vidìri la giustìzzia

pòi vidìri l'unistà...

Pìghia tùttu

tòrna arrèri

e si l'armu 'ppòi t'abbàsta

fèrma tutti 'sti ràn còsi

'nti la iàrgia

ùnni c'èra

priggiunèra 'a libertà.

'Ppòi cci duni a chista 'a manu

e t'a pòrti pèri pèri

pp'ammustràricci lu munnù

pp'ammustràricci lu màri

pp'ammustràricci lu sùli.

Ma sta' 'ttèntu

ca ti scàppa

idda cci àvi 'n chiòvu fissu

idda vòli arriturnàri

'nd'a so' iàrgia tutta d'òru

e ggudìrisi lu quàtru

dì lu rànni profissùri

ca sta' sèmpri ddà 'ssittàtu

sùpra lu so' cantarànu

sèmpri fèrmu

allichittàtu

senza dìri 'na paròla

senza màncu salutàri...

senza màncu ìri a' scòla!

'I MUDDÌCHI

'I muddichi
su' mègghiu d'o pàni
'i muddichi
non sùnu 'na còsa scurdàta
non sùnu 'na còsa ittàta
non sùnu 'na còsa sputàta.
'I muddichi su' pàni
pàni d'a mègghiu manèra
pàni ca si nn'ha scappàtu
d'e mànu di cu' l'avèva addintàtu.

A mià piàci
mangiàri 'i muddichi
macàri ca
mi fànu 'ffucàri
macàri ca
mi fànu vinìri
'na siti ddi murìri.

Ma 'i muddichi
su' tanti pizzùddi
ca vànu circàti
scigghiùti
e pigghiàti (ccu du' ìta)
e lentamènti
purtàti 'nt'a vùcca

tanticchia rapùta
e ppòì cunsignàti
a la lingua
ca tutta cuntènta
s'i 'mpùni
li pòrta 'nt'e dènti
li vagna e li annàca
ppi fàlli sciugghìri
ppi fàlli turnàri
'na làcrima duci
com'èrunu
prima ca fùssiru pàni.

'A CASCÀTA

Quànnu si dìci...
a' ràn pinzàta
iù pigghiàì 'na ràn cascàta
E
mèntri sciddicàvu
quànti còsi 'mmagginàvu...!
Gènti attornu
vùci assài:
«cascàu! cascàu!
'na iàmma si rumpiù!
'u vràzzu si stuccàu!
'a tèsta si rapìu!...»
'Ppòì 'a 'mbulànza... iihh!
Facìti largu... pàssu iù!
'Nd'o 'spitàli
tùtti iànchi allicchittàti
attòrnu a mmìa...
Finarmènti c'è quarcùnu
ca si pigghia 'u me' pinzèri!
...e 'nvèci no!
Vàrda 'u distìnu!
Sùgnu 'ntèrra lòngu lòngu
lèggiu lèggiu mi furriù
nun c'è nùddu

accantu a mìa
c'è 'n silenziu ca siddìa:
né 'mbulànzi
né 'nfirmèri
né 'spitàli
né attinzioni...
Iù mi tòccu... sùgnu bbònu.
Sùlu ca
'nd'o sciddicàri
la me' fàcci àva 'ntappàtu
sùpra 'na ranni cacàta
ca ppì tògliri 'u signàli
basta sùlu 'na stuiàta!

ARRICURDÀNNU...

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

'AMÌCU DDI FAMÌGGHIA

Mè pàtri murìu
iàvi vint'anni e cchiù.

L'àutru iòrnu
m'incònta
'n'amìcu ddi famìggia
e mi fa:
«U papà com'è?»
«È ancòra mòrtu...»
arrispuñnì.

M'U RICÒRDU NÌCU NÌCU

M' u ricòrdu nìcu nìcu
ccu la cèsta ddi lu pàni
e 'na vècchia bricichètta
tutta rrùtta
e senza frèni.
'Nti la 'stàti
'nti lu 'mmèrnu
ccu lu sùli
e 'mmènz u a' nìvi
èra sèmpri pèri pèri
ppi spartìri a tutti 'u pàni.
Nun pigghiàva màncu 'n zòrd u
e
a cu' è ca cci dicèva
«sènti Pìppu, tu ùnni vai?»
arrispunnèva:
«vài u o' màstru o' pannitteri»
Jèva o' màstru o' pannitteri
però mai facia lu pàni.
'Na matìna
'u principàli
cci apprumìsi
ca ddu jòrnu
cci 'nzignàva a fàri 'u pàni.

Cuntintizza!
Ràn piacìri!
Ora sì ca si sintèva
cchiù 'mpurtànti ddi 'nu rrè...
Ma cci pènze?!
A fàri 'u pàni
pròpriu ìddu
cch'i so' mànù!

'Ppòi
non sàcciu picchè fù
'u patrùni 'u licinziàu
e lu pòviru Pippinu
mai cchiù pòtti fàri 'u pàni.

M'u ricòrdù nìcu nìcu
ccu la cèsta assài pisànti
...òra 'u vidu 'o tribbunàli
'nzèmi a iàutri 'mputàti:
cu' lu sàpi cchi è ca ha fàttu?
Nun ha fàttu certu 'u pàni...!

'U CHITARRÌSTA

Trì chitàrri
ddùì ìntra 'n cafè
sunànnu còsi bbelli
e una 'nd'a banchìna
stunàta com'a cchì...!
    Cu' iè 'stu chitarrìsta
        ca crìdi di sunàri
            'nd'o pàrcu dd'u San Carlu
                ppi tànta
                    tànta ggenti?
Si vòta... e nun c'è nènti
c'è sulu 'n càni zzòppu
c'aspètta ammèri ddà...

'U CÒRPU 'ND'A BANCA D'U CENTRU

'U chiamànu

'u 'mmitànu

cc'u bbònu e cc'u rriu

a fàri 'n gran còrpu

'nd'a banca dd'u centru...

'U còrpu falliu

'na vardia sparàu

'nd'e spàddi 'u pigghiàu

e 'ntèrra 'rristàu

ccu l'òcchi sbarràti

fissànnu lu sùli...

Lu sangu culàva

'a genti taliàva

'a vardia ciangèva

e iddu murèva...

A TEMPU DDI SAMBA

Iù sunàvu
e iddu 'bballàva
a tempu ddi samba
sulu suliddu
cch'i mànu 'nd'a l'ària
ccu l'occhi ddi fòra
facènnu trì pàssi davànti
e ùnu ddi làtu
du' pàssi annarrèri
e 'n còrpu ddi cùlu...
ppi finta ca era
a Còpa Cabàna
'nda 'rànni tiàtru
ccu 'na brasiliàna
ca si lu mungèva
'nd'o pettu sudàtu
'nd'o pettu ranniùsu
ddi 'na ballarina
cch'i pìnni 'nd'a testa
e 'i iàmmi ddi fòra
ccu tutta 'n'orchèstra
ca lu 'ccumpagnàva
e tutta la fùdda
ca lu 'pplaudèva...

'A genti ridèva
battèva li manu
e fòrti 'u sfuttèva
...Iù,
sunànnu sunànnu,
'na nota sbagghiài
e
comu ppi 'ncàntu
lu ràn ballirinu
si ferma 'n mumèntu
si vàrda d'attornu
s'aggiùsta 'i capiddi
si metti la giàcca
e
comu si fùssi
'n càni malàtu
ca vòli murìri
luntànu luntànu
scumpàri dd'a porta
dd'a porta ddi làtu
lassànnu la genti
ancòra ridenti
ma tutti scuntènti
pp'a fini 'mpruvvìsa
dd'a fàrsa vivènti.
A chistu mumèntu
mi 'ntìsi 'nt'o làbbu
quarcòsa salàta...

Niscènnu la lingua
alliccài
e pòtti vidiri
ca èra 'na gòccia
ddi l'occhi culàta.

VINU

Tu
bicchièri di vînu
racîna pistàta
mungiùta
e culàta...
spirànza d'amùri
ddi sònnu e piacrì
vivùtu d'e rrè
vivùtu di tutta
la pòvira genti
'mmiscàtu ccu l'acqua
cc'u pàni
e ccu nènti...

Tu
veni a vagnàri
lu fùmu bastàrdu
ddi cèntu pinzèri
e vèni a sciugghìri
ddu rùppu 'nd'a testa
ca vînni 'ttaccàtu
lu jòrnü scurdàtu
scurdàtu ddi tutti
macàri di mìa,
lu jòrnü 'nt'o quàli

vicìnu o' spitàli
'llargàva la mànu
e facèva cascàri
'n bicchièri ddi vïnu
'nt'a stràta fumànti
ddi tàntu calùri...

Lu còrpu pisànti...
la fàcci d'a gènti...
la mòrti ammucciàta
trì mètri cchiù ddà,
la vita schifùsa
livàta ppì nènti...
ppì «tàntu ddi vïnu»!

'A FÈSTA DD'U PAÌSI

'Ntì 'n paìsi nìcu nìcu
c'èra 'a fèsta dd'u Patrùnu:
bàna, fùdda, jòchi 'i fòcu...
carusiddi allicchittàti
passiànnu 'n cumitiva,
furastèri sfacinnàti

'n cèrca nun si sàpi 'i cchi.

La 'ràn vàra ddi lu Santu
trascinàta dd'i ddivòti
e la fèra ddi l'armàli
vèrsu la pirifirìa.

'Ppòi

'nti 'n'àngulu di stràta
'na vanchìtta 'cculuràta
'n tìpu sìccu e smisciasciàtu
e 'na ròta ca furrìa.

'N piccirìddu ddà davànti
ciàngi di dispirazzìoni:
milli liri vadagnàti
travagghiànnu 'nt'o cafè
òra tutti l'ha pirdùti...
Rùssu, virdi, giallu, blù
pp'ìddu 'a fèsta nun c'è cchiù!

TRENT'ÀNNI ARRÈRI

Trent'anni arrèri
ìntra 'na stàntza
tutta 'mmuffàta e senza sùli
òttu vanchìtti e 'n tavulinèddu
quàrchi carùsu ca stùdia 'u latìnu
tànti 'llusìoni ca vànu pirdùti
cèntu pinzèri 'nt'a mènti passàti
milli vuciàti dè prufissùri
lìttri d'amùri liggiùti e strazzàti
e sputazzàti 'nt'o curritùri...

Cchi bbèddi tèmpi!

li carusàti

li passiàti

'i caliàti dd'a scòla

e quàrchi vòta li vastunàti

d'o pàtri, d'a màtri, d'o nànnu e dd'u zziù...

Fòcu 'stutàtu

vràchi calàti

spàddi 'ncurvàti

testa 'ruggiàta

pisci abbrusciàtu

vàrca 'ffunnàta

acqua fitùsa

vità passàta...

'U IATTÙZZU

'Na nuttata senza stiddi
'ndi 'na strata sulitaria
'n munziddùzzu nicu nicu
ddi pilòcciu griggiu e ghiancu:
nun fa mancu 'nu lamèntu
n'avi 'a forza ddi chiàngiri
n'avi 'a forza di campàri
n'avi 'a forza ddi murìri
ma 'rrinèsci a 'mpietusìri
arrinèsci a cunquistàri
e a fàrisi vulìri
tantu bbèni ddi 'mpazzìri.

Ora è ccà ccu mìa a ghiucàri
tuttu vispu e chìnu 'i vita
è tranquillu
po' mangiàri
e mai nùddu 'u po' 'mmazzàri.

Ma era mègghiu ca murèva
era mègghiu ca passava
'n'autocàrru e lu pistava
...Cchi nn'ha fàri dd'a so' vita
si non cci àvi 'a libetà?!

'U TÌTULU È MÌU

'Na mangiàta
'na vivùta
'na futtùta
e 'a discurrùta
'na jornàta già passàta
'nu ricòrdu 'i giuvintù...

'Na stàdda
'n lèttu 'i pàghia
'n pèzzu 'i sùrgi
ca passìa 'nt'o curritùri.
C'è me' màtri ca m'ammùccia
e me' nàнна mi prutèggi
c'è me' pàtri ca non scrìvi...
e
'n luntanàzza
tàntu fòcu
tàntu fùmu...
ma nun pènzù 'na paròla
n'arricòrdù 'nu rrumùri
nun c'è màncu 'nu lamèntu!
Còmu fùssi 'n film mùtu
tutta 'a guèrra mià sta ccà.

'NA RÀNNI SBAFÀTA

Cchi fa... mangiàmu?

Aspètta, ca ancòra non è pròntu...

'a vòì tanticchia d'acqua cc'u limùni?

Sì, dammilla... tanti ràzzi...

...allùra... chi si màngia?

Ma... veramènti... 'u sài...

picchè n'aggiùsti 'sta scutèdda?

E va bbèni, dàmmi ccà...

te'... 'aggiustài.

E allùra... sèmu prònti?

Sènti... non t'àià dittu...

Sì, va bbèni... 'u sàcciu: s'abbriusciàu!

'U fàttu è ca...

Ah vàià... dàmmi zzòccu è gghiè

hàiù 'a fàmi.

E chistu è 'u fàttu

non c'è nènti.

Còmu nènti?

E picchè?

Si mangiànu tutti còsi 'i piccirìddi.

Va bbèni... lassa stàri

tantu... 'a fàmi mi passàu...

MURÌU

Murìu.

Murìu?!

e...

còmu fù?

Non ti 'nterèssa:

murìu e non c'è cchiù.

'A rròbba la lassàu

'u surrìsu s'u purtàu

'i figghi 'u cunsulànu

'amici lu ciangènu

So' màtri cci 'mpazzùu

so' pàtri s'astutàu...

E

macàri dòpu mòrtu

fici

'n'omu assài filici...

'u tabbutàru!

LU CUNCIRTÌSTA 'GNÒTU

Dèci ita
si mèsinu a tuccàri
'n pianufòrti strinchillàtu
mènzù rùttu
scullurùtu
sfasciàtu e riparàtu
e 'i nòti ca niscènu
ppi càsu s'abbianu
'nt'aricchi attisicàti
ddi ùnu ca turnàva
ddi lu tiàtru 'i l'òpira
pp'u quàli avìa pavàtu
'na carta 'e decimila
e avìa supputàtu
'nu scèccu ca 'rragghiàva
ppi tutta la siràta.
'Stu tìzziu s'assittàu
e stètti cchiù 'i 'n'uràta
a sèntiri e arrisèntiri
la mùsica bbiàta
dd'u cuncirtìsta 'gnòtu
ca fici 'dda sunàta.
Quànnu cci fù silènzium
'u tìzziu dd'u tiàtru

cuntèntu e suddisfattu
ddi 'sta ràn 'mpruvvisàta
tiràu 'n'assègnu a vòtu
e 'u mìsi sùtta 'a porta
dd'u cuncirtista 'gnòtu
anzèmi a 'nu biglièttu
'nd'o quàli si scusàva
ddi non putìri fàri
chìddu ca miritàva
lu cincirtista 'gnòtu
ca fìci 'dda sunàta...

ANTICCHIA DDI RRILIGGIÙNI

'I TRÌ CUMANNAMÈNTI CUMMINÀTI

Ccu li pàzzi nun parràri
ccu l'amìci n'aschirzzàri
cch'i carùsi no' gnucàri...

Ci fu ùnu

ca

parrànnu

sghirzzànnu

e ghiucànnu

pèrsi 'a testa

l'amicizzi

e 'a giuvintù

...e chistu sùgnu iù!

LITTRA RISIRVÀTA PIRSUNÀLI

Carissimu Signurùzzu,

*Sicòmmu hàia vistu 'u Vostru Nnòmmu
scrittu a tutti' 'i bbànni e sicòmmu dicinu ca
sapiti tutt'i còsi, mi pirmèttu 'i disturbàrivi
ppi sapiri*

"chi è 'a vita ddi 'n òmu"?

M'ana dttu tanti còsi, ma su' pòcu convincenti.

'Nti l'attisa di liggìrivi, Vi m'ànnu tanti rispètti

Omu terrèstri

LÀZZARU

Lu tuccàu...

«*Tòrna in vita!*» cci gridàu

...e accussì fù.

Cchi sadismu!

dìcu ù:

Non bastàva

a 'ddu puurèddu

ddi murìri

còmu a tùtti

sulamènti ppi 'na vòta?

E invèci nò!

Ma

ppi furtùna

'stu miràculu fù **ùnu**.

A ògni mòdu

'ndi lu ddùbbiu

iù làssu scrìttu

ca

si mòru

nùddu cchiù m'av'a tuccàri...

speciarmènti si è 'n Sàntu!

'NA JURNÀTA 'E SÙLI

'Acèddu
cantàu
Lu sùli
spuntàu
Turìddu
sparàu...
e 'acèddu
muriu...

VULANTÌNU TIRRURÌSTICU

'STU TIRRIMÒTU
'STU MARIMÒTU
TUTTI 'STI FRÀNI
TUTTI 'STI MORTI
'STI FIRÌTI
'STI DISPERSI
'STI MUTILÀTI
'STI NIVICÀTI SÙPRA 'I SUPRAVVISSÙTI
IÙ LL'ÀIA VULÛTU

firmàtu: 'U *Signurùzzu*

'I NOVI CUMANNAMENTI

Ammàzza

Arròbba

Pìggia 'i bbèni ddi cu' vòì
e la fimmina (si pòi...)

Ma

nun cumannàri a nùddu

non ti fàri cumannàri

non schirzàri ccu la vìa

non schirzàri cch'e pinzèri

Si t'abbrùsciunu lu pìlu,
penza a vùviri e campàri!

'U PRÈSTITU PAVÀTU

Tinìti, Pàtri Etèrnu!

iù

V'arridùgnu

lu prèstitu

ca

tràmiti me' màtri

mi facìstiru.

'A vita

è 'u capitàli

e

ppì 'nterèssi

ccì sùnu

li dulùri

'a mòrti

'i dispiacìri

e

si taliàti bbònu...

c'è pùru me' mughhièri!

W 'U NFÈRNU!

Ma vùì
v'u 'mmagginàti?
Armàri 'n'urchistrìna
e ghirisìnni a fàri
'n'apòcu ddi sunàti
'ndi lu secùnnu cìrculu
ùnni lu Pàtri Danti
ci tènì cunnannàti
chìddi ca ppi ddilèttu
facèvunu l'amùri
a la facciàzza so'
ca màì pòtti tuccàri
la bèdda Biatrici
ca lu facià 'mpazzìri.

Allùra...

'mmagginàti:
'nda 'n'àngulu l'orchèstra
e tùtti 'i 'nniavulàti
ca ggirunu a tuppèttu
satànnu cìrchi 'i fòcu
gridànnu ddi piacìri
e
prupunènnu scèni
d'amùri cullittìvu

a sònu 'i bossa-nova
ddi ràspa e ccià-ccià-ccià
ddi samba e roccarròllu
ppi pòi finìri 'a còsa
ccu 'n lèntu amiricànu
mèntri lu fòcu vivu
s'astùta appìcca-appìcca
e cìnniri addivènta
ca pàri ca è 'stutàta
ma s'ammantèni càuda
ppi fàri all'uccasiòni
ancòra 'na vampàta
ddi lùci fulgurànti
e tutta 'cculuràta
quànnu cci arrìva 'e sùpra
'na bèdda bbàlla 'e pàgghia
ppi càsu ddà 'bbiàta...

MA PICCHÌ?

Ma picchì 'u còrpu 'nvècchia
e la mènti disgrazziàta
arraggiùna sèmpri cchiù?

Ma picchì 'a mughieri pàrra
e li pìsci stànu mùti?

Ma picchì 'a terra gira
còmu 'a ròta d'a furtùna?

Ma picch'ama fàri 'i cùnti
sùlu a fini ddi simàna?

Ma picchì cèntu pirsùni
su' cchiù picca di du' centu?

E picchì 'a nivì è frìdda
puru su iè sùtta 'u sùli?

E picchì si tu m'incòntri
iù mi vòtu di ddà bbànnà?

SCÈRRA SICILIÀNA

E iù ti làssu!
Mi lassi?
Vòi dìri «nni lassàmu!?»
«Ti làssu» o «nni lassàmu»
è 'a stìssa còsa:
l'importànti è
ca non nnì vidèmu cchiù...
'Ccussì d'ici?
e accussì facèmu...!

.....

Tu
ùnni vai?
Iù?
di ccà
Macàri iù...
Ah! Ah!

TU

Tu

tu

tu, ùnni si'?

ùnni ti isti a 'ntanàri?

Iù ti vìnni a circàri

ma tu non c'èri.

C'èra friddu

'dda sira

sài?

Iù ti chiamài

iù mi sgulài

e

m'affriddài...

'ppòi

allèggiu allèggiu

mi nni turnài

'nd'a casa mia

e

sùlu sùlu

mi mìsi a pinzàri:

«iù ll'àià truvàri

iù nun la pòzzu abbannunàri...

ddi milli liri ca cci rèsi

mmi l'ha turnàri!»

CCÀ E DDÀ

Tu
si' ddà
Iù
súgnu ccà
e 'nd'o mènzu
c'è 'a libertà.

CCHI FÀZZU?

E all'ura
cchi fàzzu?
cchi fàzzu 'sta sira?
cchi fàzzu dumàni?
cchi chiàmu 'e bbuttàni?
cchi pàgu l'amùri?
menz'ura 'e piàcìri,
'na fàrsa 'llusìoni
'na lenta agunìa
ddi tantu splindùri...!

Cchi resta ppi mià?
cchi pòzzu cchiù fàri
sì 'u màri è 'na vià
ca pòrta luntànu
luntànu di tià
luntànu di mià
luntànu
luntànu
luntànu...

OGGI

Oggi
pàri 'nu jòrnu
còmu a tutti l'àutri:
c'è 'u sùli
c'è 'a gènti
c'è 'u pani
c'è 'a mìssa
'i campàni
c'è l'acqua
ca cùla
'nt'o sciùmi
c'è 'a nèghia
c'accùpa lu màri.

Ma
oggi
non c'è
dda tàzza 'e cafè.
Ma
oggi
non c'è
'a to' vùcca ca rrìdi
e oggi non c'è
cu' canta 'i canzùni
cu' chiùdi 'i finèstri

e gràpi li pòrti
ppi fàri trasìri
l'udùri dd'e sciùri
e 'u fètu d'a gènti
ca 'ntùppa li nàschi
e rùmpi li tàschi...
Capiti?
capiti?
capiti signùri?!

DICHIARAZZIÒNI D'AMÙRI

Si esistìssi l'amùri
iù ti vulìssi bbèni
Si tu avìssi 'na vùcca
iù la vasàssi
Si cci fùssi 'n surrìsu
iù lu facìssi
E si 'a vìa duràssi
duràssi mill'anni
lu tèmpu passàssi
a diri li còsi
li còsi cchiù bbèlli
e a fari lu muntì
lu muntì cchiù 'rànni
d'azzioni filici
di canti e di bbàlli
ppi quàntu 'i to' òcchi
vidìssiru ròsi
garòfani e gigli
ppi quàntu 'i to' aricchi
sintìssiru 'i mùsichi
'i mùsichi dùci
ddi mìlli viulini
cinquànta usignòli
e trè carcaràzzi

ca, còmu li pàzzi,
jttàssiru nòti
'ntunàti e stunàti
sènza micròfunu
ma amplificàti
de me' quarant'anni
ormài già culàti
sùtta lu ponti
d'a me' giuvintù...

TIÀTRU

Chi è 'u nòstru amùri?

È tiàtru.

Ma è 'na fàrsa?

'na cummèdia?

o è 'n dràmma,

'na traggèdia?

MA CCHI SI' 'NT'O SÒNNU!?

Stàiu ccà ccu l'òcchi chiùsi
ppi non vidiri la gènti
m'arripàssu 'nti la mènti
tutti 'i fàtti d'a me' vita:
quàntu còsi bbèddi e bbrùtti
quàntu fàcci sculurùti
quàntu 'stàti
quàntu 'mmèrni
quàntu nòtti
quàntu jòrni
ccu lu sùli
ccu la piòggia
ccu lu ventu
e ccu lu frìddu...
li vuciàti ddi me' màtri
li risàti d'e cumpàgni
'u rumùri ddi li bbùmmi
e li nòti lamintùsi
ddi 'na trùmma 'n sì bemòlli
ca sunàva 'n càru amìcu
mòrtu a circa quarant'anni...
Li spitàli
li casìni
li cuncùrsi

'a prufissioni
'ppòì 'a vìgna
li jardìni
li scupètti
'a cacciaggiùni...
Strìngiu l'òcchi fòrti fòrti
iù non vògghiu cchiù vidìri
ma
'n gigànti 'nti lu cièlu
'nfàcci a mià vèni a sustàri.
'Stu gigànti è nìcu nìcu
ccu 'na fàcci tantu duci
ccu du' òcchi pìnitrànti
ccu 'nu físicu attraènti
e la vùcca fiammigiànti...
'ppòì scumpàri
e lassa 'n vòtu
ca è ddifficili curmàri.
Ràpu l'òcchi ppi vidìri
ràpu 'a vùcca ppi parràri
stìru 'a manu ppi tuccàri
e m'attròvu a me' mugghièri
ca mi dici minacciùsa.
«Sènti bèddu
cci 'a finisci ddi sugnàri?!Tèni ccà
vàmmi a 'ccattàri
tutti 'i còsi ca su' scrittì

'ndi 'sta lista
ppi mangiàri...
e 'ppòi, sènti,
non scurdàri
ca 'turnàri
a travagghiàri
ca 'sta sira
àma finìri
d'aggiustàri e 'rrizzittàri...
non fumàri
non vivìri
non sunàri
non jucàri
non cantàri
non parràri...»

'A 'ntirrùmpu e cci addumànnu:
«pòzzu armènu rispìrari?»

MANCA 'A TERZA

'I còsi sùnu trè:
o sì tu ca mi 'ngannasti
o fu' iù ca ti futtì
...manca 'a terza...
po' finìri addaccussì?

A 'N CÈRTU PÙNTU...

Quànnu non ti canuscèvu
quànnu ancòra dilliriàvu
quànnu tantu friddu avèvu
non sapèvu ca tu c'èri
non sapèvu ca esistèvi
non sapèvu ca vulèvi
tu macàri lu calùri
tu macàri lu piacìri
tu macàri tantu amùri.

A 'n cèrtu pùntu ti 'ncuntrài
a 'n cèrtu pùntu ti taliài
a 'n cèrtu pùntu ti parrài
e ti rissi:

«Tu... unn'èri?»

«Iù àia stàtu sèmpri ccà»
m'arrispunnìsti

«...ad aspittàri».

'Ppòi

mi dàsti la to' mànu

'ppòi mi dàsti la to' vìa

'ppòi mi dàsti 'i to' pinzèri.

Iù

ti rèsi lu me' còri

e 'dd'antìcchia 'i giuvintù

ca iú nun sapìa d'avìri.
Fu accussì ca
a 'n cèrtu pùntu
tutti 'i còsi s'aggiustànu
tutti 'i stiddi s'addumànu
e nuiàutri addùì pp'a mànu
ni nni ièmmu assài luntànu
ni nni ièmmu assài luntànu
ni nni ièmmu assài luntànu...
e sèmu cca'...

'A PICCIÒTTA FURTUNÀTA

Si fici zzita
si lassàu

Si fici zzita
si lassàu

Si fici zzita
si lassàu

Si fici zzita
si lassàu*

.....
Si fici zzita
si maritàu
e
'o 'nnumàni
so' maritu
cci murìu.

---

* È ca nan cci bbàsta 'u fògghiu... masannùnca si putìssi scrìviri tànti vòti ancòra...

'NA FÀVULA

Nànnu
m'a cùnti 'na favula?

.....

Sì niputèdda mià:
«C'èra 'na vòta
l'amùri...».

NATÙRA MÒRTA

Stàiu taliànnu
'na vàrca
ca iù fici
quann'èra carùsu
'na vàrca ppì finta
'na vàrca ca
mi purtàva
luntànu
ppì sciùmi
ppì màri
e fòrsi 'nt'o cièlu.

Stàiu taliànnu
'nt'o spècchiu
'na fàcci di mmèrda
ccu 'n gnìtu 'nt'o nàsu
e 'a pìnna 'nt'e mànu.

Stàiu taliànnu
'n culàzzu ddi sicarètta
e 'n quàtru scicàtu
'n libbru rumpùtu
'na vita 'ppizzàta
'n futùru passàtu
passàtu
'mmuffàtu

nìvuru còmu la pìci
frìddu còmu lu vèntu
ùnni c'è
sònnu
scùru
mòrti
ùnni non c'è
nènti
'mmiscàtu ccu nènti
ùnni c'è sùlu
'n pinzèru vagànti
ca 'ncònta
a 'n'àutru pinzèru
...
lu to'
e lu miù.

'A FUIÙTA

Allùra

niputèdda
picchì fù
ca ti nni ìsti
tutta sùla
a' ràn pinzàta
'n mìsi fà?

Vìri, nànnu,

èru zzìta
ccu Jarfiùzzu
'u pannittèri
chìddu ca
nni purtàva
'u pàni jàncu
cc'u cupè.

Sì, va bbèni...

ma
cchi c'ènta
non putèvi dirammìllu
ca 'u vulèvi?
Iù t'avìssa fattu fàri
'n matrimòniu a Crìstu Rrè
ccu 'nu vèlu tuttu jàncu
cch'i parènti tutti 'ntòrnu

ccu 'n'urchèstra ca sunàva
ccu la me' bbinidizzìoni...
Sènti sènti
vèni ccà...
e cchì su' 'sti lacrimùni?
Tèni
pigghia 'u fazzulèttu
e non fàri cchiù vagnàri
'ss'òcchi bbèddi còmu 'u cièlu!
'U fàttu è...
Dìmmi
pàrra
cchì ti sènti?
Iè ca Jàrfiu 'u pannittèri
m'à lassàtu 'n ciuciulu
e ppì ttìa ca non hai dènti
nun è còsa ca ti và...
Quànnu iù mi nni fuì
iù pinzàvu 'i dariccillu
e mangiàllu anzèmi a iddu
ma Jarfiùzzu nun 'u vòsi...
allùra iù...
Cchi facìsti
niputèdda?
Non mi dìri
ca 'u ittàsti?!
E 'nvèci sù...

LU CINTÈSIMU PINZÈRI

Lu cintèsimu pinzèri... si' tu.

GLOSSARIETTO

A tinchitè: In abbondanza, completamente, a sazietà

a' ràn pinzàta: all'improvviso

abbastàri l'armu: aver coraggio

abbiàri: buttare

abbrivisciri: resuscitare

accattàri: comprare

acitàzzu: trifoglio

addummisciùtu: addormentato

allèggiu: piano, adagio

allicchittàtu: imbellettato

ammèri ddà: verso quella parte

ammèri...: verso... (avv. di luogo)

anniàrisi (s'annèa): annegare (si annega)

annurvàtu: accecato

anticchia: un poco

appizzàrisi (t'appizzàsti): rovinarsi (ti sei rovinato) — nel senso proprio: appendere

arribbuffàri: rimbalzare

arricògghiri: raccogliere

arricugghiènu: hanno raccolto

arrivutàri: rivoltare, rigirare

assittàtu: seduto

astutàri: spegnere

Caliàrisi 'a scòla: Marinare la scuola
cammurrià: seccatura (letter. blenorragia)
cantarànu: comò
capàci ca...: è probabile che...
carriàri: trasportare
càuci: calcio
cciappa: pietra piatta (nei giochi di strada serviva da birillo)
'ccucchiàri: accumulare
cintinàra: centinaia
cirivèddu: cervello
ciuciuliu: pane di varia forma con delle uova so-
de incastrate
cummògghiu: coperchio
curiùsu: strano, curioso

Ddà bbàнна: Dall'altra parte
di ddà bbàнна: dall'altra parte
ddòc'abbàнна: dalla tua parte

Fàri 'a pèddi: Uccidere per farsi gli abiti con la
pelle dell'ucciso
fàri dd'u bbisògnu: fare i propri bisogni corpo-
rali
fètu: puzza
frivàru: febbraio

Jucàri, ghiucàri: Giocare

Lardica: Ortica

Mancu...: Neppure...

masannunca...: altrimenti...

'mpistàri: impestare

munziddùzzu: piccolo cumulo

munzugnàru: bugiardo

murvùsu: moccioso

Natàri: Nuotare

'n chitarràta: con la chitarra

'ngignàri: inaugurare

nìvuru: nero

'nnurvàri: accecare

'ntappàri: investire, sbattere

Parrasciàri: Parlottare

pèri pèri: a spasso senza una meta, a zonzo

pilòcchiu: peluria

'ppizzàri: appiccicare, appendere, rovinare

Rapìri (rapènu): Aprire (hanno aperto)

rùppu: nodo

Sàcciu, sapìri: So, sapere

scafazzàri: schiacciare

sciàtu: fiato

scicàtu: strappato, lacero

siddiàrisi: annoiarsi, arrabbiarsi
smisciasciàtu: smilzo
sputàzza: saliva
squatriàri: squadrare, guardare attentamente da capo a piedi
stasciùni: stagione (vistìtu d'a stasciùni = vestito estivo)
stinnicchiàtu: disteso
strinchillàtu: tutto storto, cadente
stuccàri: storcere

Tabbutàru: Falegname specializzato in casse da morto

taliàri: guardare
tànti ràzzi: tante grazie
timpulàti, tumpulàti: schiaffi
tuppèttu: trottole
tuppuliàta (tuppuliàri): bussata (bussare)
turcìrisi d'e rrisi: torcersi dalle risa

Vastunàti: Batoste
vràchi: mutande, brache
vunchiàri: gonfiare

Zzòccu è gghiè: Qualunque cosa

Introduzione (<i>Sebastiano Maggio</i>)	pag.	5
<i>Pp'accuminciàri a capìri...</i>	»	31
Ci pirmètti?... m'apprisèntu...	»	33
Pinzàti tùttu chiddu ca vuliti	»	34
Sèmu prònti	»	35
Sànti mànu!	»	36
Na tuppuliàta	»	37
'U rralòggiu	»	38
'A sicarètta	»	39
Tùttu 'u munnù è paìsi...	»	40
'U pinziunàtu	»	41
Ppi 'ngignàri 'na matita	»	42
L'artista	»	44
Carnivàli	»	45
Puèta ddiplumàtu	»	47
'U sònnu	»	49
Ddidicàmini trènta secùnni	»	50
Tutti pazzi còmu a mmìa	»	51
Vulissi campàri	»	53
<i>Nivurùmi</i>	»	55
Tùtti bbòni sùnu... ma...	»	57
Puisìa	»	58

Cchiù trìsti 'i d'accussì... si mòri!	pag.	60
Sènza 'e mià	»	61
'A fòssa	»	62
C'èra e nun c'è cchiù	»	64
'U piàciri ddi murìri	»	65
L'ùrtima spirànza	»	66
'U cantastòrii	»	67
Scòla-guìda	»	69
Pèzzu 'i bbèstia e ritardàtu!	»	70
A mmìa stìssu	»	71
Lu piàciri di 'nzuttàri a quarcùnu ca mai ti po' quirilàri	»	73
<i>Discurrèmu antìcchia</i>	»	75
'Na pirsùna ginirùsa	»	77
Unu, ddù... e trì: sciùscia!	»	78
Tirminuluggìa pidàli	»	79
A' fèra	»	80
'Rraccumannàtu ddi fèrru	»	81
Esercìzziu	»	82
Spirimènti	»	83
Rìdi! Rìdi! Rìdi!	»	84
Nni vidèmu tra cent'anni...	»	85
Senti bbèddu...	»	86
Avvisu cummirciàli	»	87
Musicànti	»	88
Allèggiu allèggiu	»	90
Cu' cerca nun tròva	»	91

<i>Anticchia ddi filusufìa</i>	pag.	93
Pinzèri fissu	»	95
'A còsa cchiù bbèlla	»	96
Trattàtu ddi filusufìa	»	97
'A vìa è adaccussì	»	98
'A 'nzalàta	»	99
Strànu... Ma vèru!	»	100
'N'anticchia ddi pacènzia	»	101
Fòrza, cantàmu!	»	102
Epitàffiu	»	103
'A cursa urganizzàta	»	104
'A bbùmma ancòra n'ha sparàtu	»	106
Chìddu ca ddisi Gioacchìnu	»	107
<i>Còsi diffìcili</i>	»	109
'A cciàppa	»	111
Cchi ùra sùnu?	»	112
Ccu 'n còrpu ddi zzappùni	»	113
'U vèntu sciusciàva...	»	114
'U re d'a società	»	115
Bbattàgghiu strudùsu	»	116
'U vistìtu d'a stasciùni	»	118
'U musèu	»	119
'I muddicchi	»	121
'A cascàta	»	123
<i>Arricurdànnu...</i>	»	125
'Amìcu ddi famìghia	»	127

M'ù ricòrdu nìcu nìcu	pag. 128
'U chitarrìsta	» 130
'U còrpu 'nd'a banca d'u centru	» 131
A tempu ddi samba	» 132
Vinu	» 135
'A fèsta dd'u paìsi	» 137
Trent'anni arrèri	» 138
'U iattùzzu	» 139
'U tìtulu è miù	» 140
1942	» 141
'Na rànni sbafàta	» 142
Muriù	» 143
Lu cuncirtìsta 'gnòtu	» 144
<i>Anticchia ddi rriliggiùni</i>	» 147
'I trì cumannamènti cumminàti	» 149
Lìttra risirvàta pirsunàli	» 150
Làzzaru	» 151
'Na jurnàta 'e sùli	» 152
Vulantìnu tìrrurìsticu	» 153
'I novi cumannamenti	» 154
'U prèstitu pavàtu	» 155
W 'u nfèrnu!	» 156
<i>Amùri amùri amùri</i>	» 159
Ma picchì?	» 161
Scèrra siciliàna	» 162
Tu	» 163

Ccà e ddà	pag. 164
Cchi fàzzu?	» 165
Oggi	» 166
Dichiarazzioni d'amùri	» 168
Tiàtru	» 170
Ma cchi si' 'nt'o sònnu!?	» 171
Manca 'a terza	» 174
A 'n cèrtu pùntu...	» 175
'A picciòtta furtunàta	» 177
'Na fàvula	» 178
Natùra mòrta	» 179
'A fuiùta	» 181
Lu cintèsimu pinzèri	» 183
Glossarietto	» 185

Stampato nella tipografia Salvatore Amara
Catania - maggio 1997
Fotocomposizione *emme*, di Pietro Marletta
Misterbianco (CT)

Cooperativa Universitaria Editrice Catanese di Magistero
Via Etna 390 - 95128 Catania - Tel. e fax (095) 316737
c.c.p. 10181956

www.cuecm.it